

ВІДГУК

рецензента к.мед.н., доцента Косілової С.Є.

на дисертаційну роботу **Лісової Катерини Миколаївни** на
тему:

**«ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ МАТИ-ПЛАЦЕНТА-
ПЛІД ПРИ НЕВИНОШУВАННІ ВАГІТНОСТІ І ПАТОГЕНЕТИЧНО
ОБГРУНТОВАНІ МЕТОДИ ЇХ КОРЕКЦІЇ»,**

подану до апробації на здобуття наукового ступеня

доктора філософії

за спеціальністю «14.01.01 – акушерство і гінекологія»

Актуальність вибраного автором наукового напрямку обумовлена тим фактом, що серед проблем, пов'язаних з гестаційним процесом та антенатальною охороною плода, провідне місце належить фетоплацентарній недостатності, що проявляється на тлі невиношування вагітності. В наш час великого значення набувають питання ранньої діагностики цього симптомокомплексу, терапії, прогнозування, профілактики. Недостатньо розроблені на сучасному етапі діагностичні критерії плацентарної недостатності на тлі невиношування. Особливо це стосується ранніх термінів гестації.

Невиношування становить 10-20% всіх вагітностей. Середня поширеність жінок з одним викиднем в анамнезі становить 11%. Це суттєво впливає на фізичне та психологічне самопочуття жінок. Ризик викидня зростає за послідовним біологічним градієнтом від 11% у тих жінок, в анамнезі яких не було викидня, до 64% у жінок з кількістю шість або більше викиднів в анамнезі.

Важливе значення при цьому належить порушенням функції системи мати-плацента-плід та плацентарній недостатності, що формується на цьому

тлі. Дисфункція плаценти часто спостерігається у жінок зі звичним невиношуванням і є одним з провідних етіологічних факторів ранніх перинатальних втрат. Саме тому для попередження можливих перинатальних втрат надзвичайно актуальним є раннє виявлення маркерів несприятливого перебігу вагітності у жінок з невиношуванням в анамнезі.

Дистрес плоду, сповільнення збільшення його ваги протягом внутрішньоутробного розвитку зазвичай поєднуються з пошкодженнями або неповноцінним розвитком центральної нервової системи, що в подальшому проявляється порушенням адаптації дитини в період новонародженості, підвищеним ризиком захворювань, а в більш пізньому віці - порушеннями фізичного та інтелектуального розвитку дітей. Тому рання терапія хронічної плацентарної дисфункції продовжує залишатися актуальною донині і має велику не лише медичну, а і соціальну цінність

Вище викладене визначило актуальність проблеми і послужило теоретичною основою для проведення даного дослідження.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом планової комплексної науково-дослідної роботи кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету «Сучасні аспекти збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінки при акушерській і гінекологічній патології», 2016-2020 рр. виконання (№ держреєстрації 201110Н, шифр 0116U002939).

Наукова робота має велике теоретичне та практичне значення. Наукова новизна полягає в наступному:

- вперше виділено критерії ранньої діагностики невиношування вагітності;
- вивчено особливості материнсько-плодових взаємовідносин при невиношуванні вагітності;

- досліджено показники гормонального стану фетоплацентарного комплексу та визначено його роль у розвитку перинатальної патології при невиношуванні вагітності;
- вперше проведені генетичні дослідження та визначена характеристика материнського генотипу у жінок з невиношуванням, визначено прогностично несприятливі маркери невиношування вагітності;
- розроблені та впроваджені в практику методи ранньої діагностики та лікування порушень функціональної системи мати-плацента-плід при невиношуванні вагітності.

Дисертанткою проведений ретельний збір загального і акушерського анамнезу, комплексне обстеження вагітних, забір матеріалу на лабораторне та морфологічне дослідження. Автор узагальнила отримані дані та самостійно написала дисертаційну роботу.

На підставі результатів ультразвукових, генетичних, морфологічних досліджень, визначення рівня гормонів фетоплацентарного комплексу з урахуванням клініко-анамнестичних даних дисертантом розроблені критерії ранньої діагностики порушень функціонування системи мати-плацента-плід. Була розроблена антенатальна шкала оцінки порушень функціонування фетоплацентарного комплексу при невиношуванні, яка враховувала такі показники як вік, загальний, гінекологічний та репродуктивний анамнез, явища загрози переривання вагітності, гормональну реакцію ФПК, зміни при УЗД, генотип матері по AGTR1, зміни в стані ФПК на тлі терапії. Розроблений індивідуалізований підхід до корекції виявлених порушень та ведення вагітності у пацієнок з невиношуванням, що дозволило знизити загрозу переривання в 2,3 рази, СЗРП –в 2 рази , передчасні пологи в 4 рази, плацентарну дисфункцію в 2 рази.

Практичне значення одержаних результатів.

В результаті проведених досліджень на підставі оцінки даних ретельно зібраного розширеного анамнезу, ультразвукових, морфологічних змін в фетоплацентарному комплексі, показників гормонального фону вагітних та даних генетичних досліджень розроблені та впроваджені в практику діагностичні критерії невиношування вагітності та сформовані нові підходи до проведення профілактики порушень стану фетоплацентарного комплексу у вагітних з невиношуванням.

Матеріали дисертаційної роботи повністю відображені в шести друкованих роботах, дві з яких в фахових журналах України, одна – в закордонному виданні, одна – в журналі, що індексується в базі даних Scopus. Матеріали дисертаційної роботи оприлюднено та обговорено на Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в акушерстві та гінекології: від науки до практики». (Яремче, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні досягнення медичних наукових досліджень в Україні та країнах ближнього зарубіжжя» (Київ, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Вітчизняна та світова медицина: вимоги сьогодення» (Дніпро, 2018); міжнародній мультидисциплінарній конференції «Science and technology of the present time: priority development directions of Ukraine and Poland» (Wolomin, 2018); міжнародній науково-ійконференції «Нові досягнення у галузі медичних та фармацевтичних наук» (Одеса, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні досягнення медичних наукових досліджень в Україні та країнах ближнього зарубіжжя» (Київ, 2019); міжнародній науково-практичній конференції «Scientific achievements of modern society» (Liverpool, 2019); науково-практичній конференції з міжнародною участю, приуроченій 75-річчю з дня заснування Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» «Актуальні проблеми морфології в теоретичній та

практичній медицині» (Чернівці, 2019); міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем медицини» (Дніпро, 2020); міжнародному симпозіумі онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Чернівці, 2020).

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом і включає титульний аркуш, анотацію, зміст, перелік умовних скорочень, вступ, огляд літератури, матеріали і методи дослідження, дані ретроспективного аналізу, три розділи власних результатів досліджень, аналіз і узагальнення результатів роботи, висновки, практичні рекомендації, список використаних джерел літератури. Робота викладена на 216 сторінках комп'ютерного друку, ілюстрована достатньою кількістю таблиць та рисунків. Список літератури включає 375 джерел, з яких 40 викладено кирилицею. Характеристика змісту роботи суттєвих зауважень та заперечень не викликає.

Матеріали досліджень впроваджені в навчальний процес на кафедрі акушерства та гінекології БДМУ, а запропоновані схеми діагностики і лікування вагітних з невиношуванням впроваджено в практику роботи родопомічних закладів Чернівецької, Хмельницької, Івано-Франківської, Тернопільської областей.

Як для дискусії вважаю за необхідне поставити декілька питань:

1. Вплив яких негативних факторів навколишнього середовища найчастіше визначався у вагітних з невиношуванням?
2. Чи були виявлені специфічні генетичні маркери несприятливого перебігу гестаційного процесу у жінок з невиношуванням?

Висновок

Дисертація Лісової Катерини Миколаївни «**Функціональні зміни в системі мати-плацента-плід при невиношуванні вагітності і патогенетично обґрунтовані методи їх корекції**», виконана на кафедрі

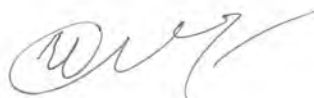
акушерства та гінекології в Буковинському державному медичному університеті МОЗ України під керівництвом доктора медичних наук, професора Юзька Олександра Михайловича, повністю відповідає сучасним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії може бути апробованою та рекомендована до офіційного захисту в Спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 14.01.01-акушерство і гінекологія.

Рецензент

Доцент кафедри акушерства
та гінекології

Буковинського державного
медичного університету,

к. мед. н.,

С.Є. Косілова

« ___ » _____ 2021 року

Підпис	<i>Косілової С</i>
	засвідчую:
Начальник відділу кадрів	
Буковинського державного медичного університету	

Ірина Леонівна